

Dorota Mączka

Działalność Nadbużańskiej Lokalnej Organizacji Turystycznej na rzecz promocji produktu turystycznego wschodniego Mazowsza

Ekonomiczne Problemy Usług nr 86, 137-147

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

DOROTA MAĆZKA

Państwowa Szkoła Wyższa im Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej

**DZIAŁALNOŚĆ NADBUŻAŃSKIEJ LOKALNEJ
ORGANIZACJI TURYSTYCZNEJ NA RZECZ PROMOCJI
PRODUKTU TURYSTYCZNEGO WSCHODNIEGO
MAZOWSZA**

Wprowadzenie

Wschodnie Mazowsze jest terenem o ciekawych walorach turystyczno-krajoznawczych. Występują tu zabytki architektury, a jednocześnie bogactwo form przyrodniczych, które zobaczyć można w Nadbużańskim Parku Krajobrazowym oraz w dolinie rzeki Liwiec. Wschodnie Mazowsze to obszar o niewielkim natężeniu ruchu turystycznego, spowodowanym brakiem dostatecznego zagospodarowania turystycznego. W celu zwiększenia przepływu turystów i promocji regionu powstała Nadbużańska Lokalna Organizacja Turystyczna. Za pośrednictwem portalu internetowego, publikacji i działającego od niedawna Ośrodka Informacji Turystycznej atrakcje wschodnich terenów województwa mazowieckiego stały się znane w całej Polsce. Ma to przełożenie na liczbę turystów odwiedzających ten region.

1. Cele i teren badań

Celem artykułu jest przedstawienie działalności Nadbużańskiej Lokalnej Organizacji Turystycznej (NLOT) działającej na rzecz popularyzacji i promocji

walorów turystycznych wschodniego Mazowsza, w której to dziedzinie ma ona duże osiągnięcia. Dotychczas na temat NLOT nie powstały żadne opracowania, mimo że aktywność tej organizacji jest duża.

Terenem badań są wschodnie powiaty województwa mazowieckiego: powiat łosicki, siedlecki, sokołowski i węgrowski, położone – według Oskara Kolberga – na Mazowszu Leśnym zwanym podlaskim. Z racji swojego położenia na styku dawnych kultur badany region ma duży potencjał turystyczny, szczególnie związany z turystyką kulturową, a bogactwo przyrody nadbużańskiej nadaje mu szczególny charakter.

2. Nadbużańska Lokalna Organizacja Turystyczna i jej działalność na rzecz promocji produktu turystycznego

Nadbuziańska Lokalna Organizacja Turystyczna (NLOT) powstała w roku 2005 w Siedlcach. Terenem działania objęto wschodnie Mazowsze w dorzeczu rzeki Bug. W jej skład wchodzi osoby prawne i fizyczne, przedsiębiorcy branży turystycznej i kulturalnej, 18 jednostek samorządu terytorialnego i 12 gmin położonych w pasie rzeki Liwiec i Bug. NLOT współpracuje ze Stowarzyszeniem Gmin Nadbużańskich, Wspólnotą Nadbużańską i innymi organizacjami samorządowymi, w celu turystycznego rozwoju regionu. Owocnie rozwija się także współpraca z Białorusią i Ukrainą.

Celem działalności stowarzyszenia jest:

- kreowanie i upowszechnianie wizerunku obszaru dorzecza Bugu jako regionu atrakcyjnego turystycznie w kraju i za granicą;
- integracja środowisk samorządu terytorialnego, gospodarczego i zawodowego oraz osób, instytucji i organizacji;
- zainteresowanie rozwojem turystycznym, dziedzictwem kulturowym i kulinarnym dorzecza Bugu;
- zwiększenie liczby turystów odwiedzających obszar dorzecza Bugu;
- wzrost wpływów z turystyki;
- poprawa infrastruktury turystycznej obszaru dorzecza Bugu;
- stworzenie systemu informacji turystycznej oraz włączenie go w krajowe zarządzanie systemem „it”;

- inicjowanie tworzenia, wspomaganie i współpraca z innymi strukturami działającymi na rzecz rozwoju i promocji turystyki, w szczególności regionalnej organizacji turystycznej w województwie;
- inicjowanie, opiniowanie i wspomaganie planów rozwoju i modernizacji infrastruktury turystycznej;
- udział w działaniach promocyjnych podejmowanych na terenie województw: mazowieckiego, podlaskiego i lubelskiego;
- stworzenie platformy współpracy podmiotów gospodarczych turystyki z władzami terenowymi, regionalnymi i krajowymi¹.

Jednym z pierwszych zadań, jakie postawiła sobie NLOT, było opracowanie strategii działania pod nazwą *Program Rozwoju Produktu Turystycznego i Kreacji Marki Obszaru Gmin Dorzecza Nadbużańskiego*. Nie koncentruje się on tylko na charakterystyce obszaru. Traktuje analizę walorów naturalnych i antropogenicznych, dostępnej infrastruktury oraz organizowanych imprez jedynie jako niezbędną bazę do skonstruowania najważniejszej części, tj. stworzenia koncepcji produktu turystycznego. Produktem jest nie tylko hotel lub zajazd etc., chodzi przede wszystkim o zbudowanie całego programu rozwoju obszaru gmin dorzecza nadbużańskiego przy wykorzystaniu wszystkich istniejących walorów przyrodniczych i kulturowych, historii obszaru, dostępnej infrastruktury oraz całej gamy usług towarzyszących. Koncepcja ta wytycza główne kierunki działań zmierzające do lepszego wykorzystania istniejących atrakcji i wykreowania nowych produktów turystycznych. Realizacja strategii jest uwarunkowana efektywną współpracą samorządów terytorialnych, branży turystycznej, organizacji pozarządowych oraz społeczności lokalnej².

Ciekawą inicjatywą jest przygotowanie Nadbużańskiej Platformy Internetowej jako oferty produktowej. Jej podstawową misją jest recepcja i kojarzenie ze sobą turystów i sprzedawców ofert turystycznych. Największą zaletą takiego systemu jest to, że turysta przed podróżą może nie tylko dokładnie zobaczyć, gdzie spędzi wakacje, ale również zaplanować swój pobyt, biorąc pod uwagę lokalną ofertę kulturalną, imprezy sportowe i atrakcje turystyczne³.

¹ Statut NLOT rozdz. 1 § 9.

² M. Ragus, M. Lesińska, K. Czerniawska, *Program Rozwoju Produktu Turystycznego i Kreacji Marki Obszaru Gmin Dorzecza Nadbużańskiego*, Warszawa 2005, s. 12

³ D. Mączka, *Nadbużańska Lokalna Organizacja Turystyczna*, „Życie Siedleckie” 2011, s. 8

Ważnym wydarzeniem, do którego dążyła NLOT od początku istnienia, było otwarcie 8 lipca 2011 roku wspólnie z PTTK O/Podlasie Punktu Informacji Turystycznej przy ulicy Pięknej 7. Jego głównym zadaniem jest promocja walorów turystycznych Siedlec oraz całego regionu wschodniego Mazowsza. Na miejscu można zdobyć wiedzę na temat lokalnych atrakcji turystycznych, bazy noclegowej oraz gastronomicznej. Możliwe jest również uzyskanie informacji o aktualnie odbywających się imprezach kulturalnych oraz sportowych. Dla turystów preferujących aktywne spędzanie wolnego czasu przygotowano oferty szlaków turystycznych, zarówno pieszych jak i rowerowych czy wodnych. Punkt dysponuje nieodpłatnymi materiałami dotyczącymi Siedlec i okolic. Dodatkowe materiały i wydawnictwa udostępniane są na miejscu. Oferta skierowana jest przede wszystkim do turystów krajowych i zagranicznych.

Jednym z zadań NLOT-u jest organizacja konferencji i sejmików krajoznawczych. Spośród licznych działań Nadbużańskiej Lokalnej Organizacji Turystycznej można wymienić m.in.:

- organizacja cyklu spotkań szkoleniowo–informacyjnych w ramach projektu *Turystyka – wspólna sprawa*. Projekt ten jest pierwszym tego typu w Polsce przeznaczonym dla branży turystycznej. Jego przedmiotem są szkolenia i doradztwo dla przedsiębiorców, samorządów lokalnych oraz organizacji wspierających rozwój turystyki. Pierwsze spotkanie odbyło się 25 stycznia 2007 roku;
- uczestnictwo w konferencji pt. *Turystyka wodna w Polsce – wyzwania zrównoważonego rozwoju*, która została zorganizowana w dniu 14 maja 2010 roku przez Polską Organizację Turystyczną;
- organizacja w dniach 26–27 września 2009 roku Ogólnopolskiego Sejmiku Krajoznawców – „Rajd po kluczowych produktach turystycznych Wschodniego Mazowsza”. W Sejmiku uczestniczyli przedstawiciele krajoznawców z całego kraju z Wojciechem Napiórkowskim – zastępcą Przewodniczącego Komisji Krajoznawczej ZG PTTK w Warszawie⁴.

Za zaangażowanie w promocję regionu Nadbużańska Lokalna Organizacja Turystyczna została kilkakrotnie wyróżniona:

- w roku 2009 Internetowy System Informacji Turystycznej wschodniego Mazowsza działający na wspomnianej Platformie został wyróżniony „Wawrzynem Polskiej Turystyki”;

⁴ Dokumenty luźne w posiadaniu NLOT.

- w dniu 19 marca NLOT otrzymała przyznane po raz pierwszy w historii wyróżnienie w kategorii materiałów internetowych w konkursie dla dziennikarzy promujących polską turystykę im. Mieczysława Orłowicza;
- w dniu 24 czerwca 2009 roku w warszawskim hotelu „Sheraton” odbyła się uroczysta gala w związku z pierwszą polską edycją Konkursu Komisji Europejskiej na Najlepsze Europejskie Destynacje – „Eden”. W gali uczestniczyli: Mirosław Drzewiecki – Minister Sportu i Turystyki, Marek Sawicki – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Stanisław Gawłowski. Nadbużańska Lokalna Organizacja Turystyczna w Siedlcach otrzymała wyróżnienie za przygotowanie projektu *Region Dorzecza Nadbużańskiego*. Promuje on mało znane destynacje turystyczne o niepowtarzalnym charakterze oraz łączy potrzeby środowiska, ludności lokalnej i turystów, rozwijając jednocześnie atrakcyjny ekonomicznie produkt turystyczny. Udział w konkursie to prestiż w kraju i za granicą. Wyróżniona destynacja stanie się bardziej rozpoznawalna w Europie, co przyczyni się do rozwoju turystyki, a tym samym całego regionu.

3. Produkty turystyczne wschodniego Mazowsza

Motywnym przyciągającym turystów w określone miejsca są atrakcje turystyczne, czyli walory przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe, które noszą ślady historii i kultury polskiej. Przetrwały one w postaci starej, zanikającej architektury wiejskiej, zabytkowych kościołów, cerkwi, pałaców i dworów. Zabytki budownictwa sakralnego związanego z Kościołem rzymskokatolickim, unickim oraz prawosławnym są świadectwem i źródłem wiedzy historycznej o burzliwej przeszłości regionu. Ta część Polski zamieszкана była dawniej przez różne grupy etniczne: Polaków, Rusinów i Żydów, toteż różnorodność narodowościowa i wyznaniowa sprawiła, że bogactwo obiektów historycznych i śladów pozostawionych przez ludność zamieszkującą południowe Podlasie jest bardzo duża⁵.

Zabytki archeologiczne – to stare grodziska i cmentarzyska, z których najlepiej rozpoznany jest nekropolia w Jartyporach (gm. Liw). Ponadto zabytk-

⁵ M. Zwolińska-Ligaj, *Zabytkowe budownictwo sakralne na szlakach turystycznych parku krajobrazowego „Podlaski Przełom Bugu*, w: *Turystyka a religia*, red. J. Bergier, J. Żbikowski, Biała Podlaska 2003, s. 250

ki archeologiczne datowane na okres wczesnośredniowieczny znajdują się m.in. w: miejscowości gminnej Ceranów – cmentarzysko całopalne, Tokarach (gm. Korczew) i w Niewiadomej (gm. Sabnie) – cmentarzyska kurhanowe. Śladami osadnictwa średniowiecznego są pozostałości grodzisk i osad, m.in. w Barchowie (gm. Łochów), Huszlewie nazywane „Horodzisko”, w Gródku (gm. Jabłonna Lacka).

Architektura sakralna – najstarsze zachowane obiekty sakralne pochodzące z okresu **renesansu** to: kościół parafialny pw. Stanisława Biskupa w Knychówku (gm. Korczew) wybudowany w latach 1631–1646 i kościół parafialny pw. św. Wojciecha w Górkach (gm. Platrów) z 1517 roku. Licznie zachowały się zabytki sakralne z okresu **baroku**. Najbardziej wartościowe z nich to: kościół w Miedznej z przełomu XVIII i XIX w. usytuowany w miejscu związanym z cudownym obrazem Matki Boskiej Miedzyńskiej. Kolejne kościoły o unikalnej architekturze znajdują się w: Niwiskach i w Suchożebrach. Barokowy styl reprezentuje też kościół pw. św. Stanisława w Siedlcach wybudowany w latach 1740–1749 dzięki fundacji Izabeli i Kazimierza Czartoryskich. Cennym zabytkiem jest również kościół parafialny z pocz. XVIII w. pw. św. Michała Archaniola w Mordach. Najwięcej obiektów zabytkowych pochodzi z okresu **klasycyzmu**. Wśród nich wymienić można: zespół kościelny z 1816 roku pw. Stanisława Biskupa Męczennika w Sarnakach. Cennym zabytkiem jest kościół parafialny pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Niemojkach (gm. Łosice) wybudowany w 1783 roku w miejscu poprzedniego. Oryginalną architekturą wyróżnia jeden z piękniejszych w Polsce obiektów reprezentujących styl klasycystyczny, tj. kościół w Mokobodach zaprojektowany w 1793 roku przez Jakuba Kubickiego. Kolejną grupę stanowią budowle reprezentujące **eklektyzm**, wzniesione w 2. połowie XIX i na początku XX wieku. Są to m.in. kościoły neogotyckie: parafialny pw. Zwiastowania NMP w Miedznej, w Sadownem, w Zembrowie, parafialny pw. św. Michała Archaniola w Starejwsi (wybudowany według projektu Bolesława Podczaszyńskiego), kościół katedralny pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny w Siedlcach (zaprojektowany przez Zygmunta Zdańskiego i wybudowany w latach 1905–1912), kościół w Liwie zbudowany w latach 1905–1907.

Cennymi zabytkami są również **drewniane obiekty sakralne**, wśród których wymienić można: kościół w Seroczynie (gm. Sterdyń) z XVIII w. ufundowany przez Stanisława Ossolińskiego. Równie interesujące są drewniane pleba-

nie w: Żeliszewie (kościół pw. św. Trójcy) i Paprotni (kościół parafialny pw. św. Bartłomieja) oraz kościoły: pw. św. Jakuba w Przesmykach.

Dziedzictwo kultury sakralnej obejmuje również sanktuaria, do których podążają corocznie pielgrzymi. Głównymi ośrodkami turystyki religijnej i pielgrzymkowej są:

- Budziszyn (gm. Mokobody) – miejsce kultu Matki Bożej Budziszynskiej;
- Sanktuarium MB Pocieszenia w Hołubli (gm. Paprotnia), „Unicka droga krzyżowa” przy kościele pw. Narodzenia NMP;
- Sanktuarium Maryjne Matki Bożej Pocieszycielki Strapionych w Miedznej usytuowane w miejscu związanym z cudownym obrazem Matki Boskiej Miedzyńskiej;
- Sanktuarium Matki Boskiej Budziszynskiej w Mokobodach;
- Sanktuarium Przenajświętszej Trójcy i Świętej Anny w Prostyniu; świątynia stoi w miejscu, w którym według dokumentów biskupów łuckich w 1510 roku objawiła się św. Anna.

Założenia dworskie i pałacowe – w większości pałace znajdujące się na tym terenie zostały przebudowane w końcu XVIII i na początku XIX w., głównie w stylu klasycystycznym. Przykładem tego typu architektury jest np. pałac w Sterdyni. Największym zespołem pałacowo-parkowym jest kompleks w Siedlcach z Pałacem Ogińskich wybudowanym przed 1730 rokiem. Obecnie pałac jest siedzibą rektoratu Akademii Podlaskiej. Pałac znajduje się w południowym skraju parku miejskiego „Aleksandria”. Znajdująca się w zespole kaplica pw. Świętego Krzyża została zbudowana w roku 1791, dzięki fundatorce Aleksandrze Ogińskiej, a po śmierci księżnej stała się jej kaplicą grobową.

Wyjątkowo rozległy jest także zespół pałacowo-parkowy w Korczewie. Inną nietypową architekturą odznacza się pałac w Patrykozach (gm. Bielany), nazywany „Perłą Podlasia”. Najokazalszą rezydencją magnacką na tym terenie jest pałac Radziwiłłów w Starejwsi pochodzący z XVI w. i wielokrotnie potem przebudowywany. Obiektem pochodzącym z 1. połowy XIX w. jest murowany pałac wzniesiony dla rodziny Podczaskich w Hruszniewie (gm. Platerów). Nie mniej interesujący jest pałac Ciecierskich w Mordach pochodzący z 1. połowy XVIII w., który powstał na miejscu dawnego dworu obronnego. Po przebudowie w końcu XVIII i XIX w. przyjął on styl klasycystyczny.

Interesującym przykładem architektury minionych epok są dwory. Wiele z nich znajduje się w powiecie łosickim np.: zespół dworski w Klimczycach,

tw. kasztel z 1840 roku oraz murowany dwór z roku 1830 w Sarnakach czy też murowany dwór w Zabuzu (gm. Sarnaki). W Paplinie (pow. węgrowski) znajduje się z kolei modrzewiowy dwór z XVIII w. wybudowany dla rodziny Glinków. W roku 1995 dwór został zniszczony, a posiadłość kupiła rodzina Toczyłowskich, która z wielkim pietyzmem przywróciła dawną jego świetność.

Najstarsze dwory zachowały założenia staropolskiego dworu drewnianego. Zaliczyć do nich można obiekty: w Pogorzelcu (modrzewiowy dworek z XVII w.) i Baczkach (gm. Łochów), dworek należący do rodziny Radzewiczów, Dąbrowie (gm. Przesmyki) oraz zachowany w podobnym stylu dwór w Gałkach (gm. Grębków). We wsi Nowa Sucha (gm. Grębków) na terenie zespołu noszącego nazwę „Muzeum Architektury Drewnianej Regionu Siedleckiego” usytuowany jest obszerny dwór modrzewiowy wzniesiony w 1743 roku, okreśłany mianem „Soplicowa”. Klasykistyczny charakter posiada też dwór z początku XIX w. w Woli Suchożebrskiej. Bardzo harmonijna bryła obiektu jest przykładem typowego dworu polskiego. Wnętrza urządzone są w stylu nawiązującym do tradycji ziemiańskiej⁶. Do piękniejszych zabytków tego typu należy dworek w Chlewiskach (gm. Kotuń) zbudowany dla rodziny Różańskich. Później dwór i przyległe dobra kilkakrotnie zmieniały właścicieli. Obecnie znajduje się on w posiadaniu Centrum Kultury i Sztuki w Siedlcach i nosi nazwę Domu Pracy Twórczej „Reymontówka”. Organizowane są tu plenery i warsztaty artystyczne, szkolenia, konferencje oraz koncerty⁷.

Muzea – na omawianym terenie oprócz zabytkowych obiektów znajdują się także miejsca o znaczeniu duchowym, do których można zaliczyć pomniki i miejsca pamięci. Najważniejszym i najtragiczniejszym tego przykładem jest Treblinka (gm. Kosów Lacki) – miejsce martyrologii (Treblinka I i Treblinka II), były hitlerowski obóz zagłady. Obecnie jest to Muzeum Walki i Męczeństwa poświęcone pamięci męczeńskiej śmierci ofiar tego obozu, głównie Żydów. Do cennych muzeów zalicza się także Muzeum Diecezjalne w Siedlcach – chociażby ze względu na cenny obraz El Greco „Ekstaza św. Franciszka”.

Inne obiekty muzealne znajdują się w następujących miejscowościach:

- Gwizdały (gm. Łochów) – Muzeum Gwizdka;
- Kotuń – Muzeum Pożarnictwa;

⁶ *Koncepcja szlaków turystyczno-kulturowych Pasma Bugu i Liwca*, red. D. Piotrkowski, Warszawa 2008, s. 20–26.

⁷ T. Glinka, M., Kamiński, M. Piasecki, *Przewodnik Podlasie*, Warszawa 1999, s. 302.

- Kosów Lacki – Kolekcja Orła – Godła Polskiego w publicznym gimnazjum;
- Liw – Muzeum – Zbrojownia;
- Nowa Sucha – Muzeum Architektury Drewnianej Regionu Siedleckiego;
- Prostyń – Prywatne Muzeum Etnograficzne;
- Sadowne – Muzeum Regionalne Ziemi Sadowieńskiej;
- Siedlce – Muzeum Regionalne;
- Siedlce – Muzeum Jana Pawła II,
- Skibniew Podawce – Muzeum Sztuki Sakralnej w zespole kościoła parafialnego;
- Sokołów Podlaski – Muzeum – Skansen Ziemi Sokołowskiej;
- Węgrów – Muzeum Tkaniny w Miejskiej Bibliotece Publicznej⁸.

Jeśli chodzi o **skanseny**, to należy wymienić następujące:

- Borzychy (gm. Liw) – skansen „Wioska Indiańska”;
- Sucha – prywatny skansen budownictwa mazowieckiego.

Omawiając walory kulturowe, należy zwrócić uwagę także na dziedzictwo kultury ludowej, które obejmuje wytwory materialne, przedmioty sztuki, zwory zachowań oraz wartości, które zostały przyjęte od poprzednich pokoleń. Dorebek etnograficzny wschodniego Mazowsza, jego tradycje i zwyczaje oraz twórczość artystyczną miejscowej ludności obejrzyć można głównie na ekspozycjach muzealnych. Organizowane jest także wiele imprez o charakterze folklorystycznym, kultywujących kulturę ludową regionu, np. w Węgrowie jednymi z ciekawszych imprez ludowych są: Kiermasz Wielkanocny – konkurs na palmę podlaską i ciasto świąteczne; Boże Narodzenie w plastyce obrzędowej – konkurs na regionalną wycinankę z opłatka; Mazowieckie Święto Chleba – konkurs na najpiękniejszy wieniec dożynkowy i najsmaczniejszy chleb wiejski. Kultywowaniem tradycji, folkloru oraz sztuki ludowej zajmują się także organizacje pozarządowe działające w powiecie węgrowskim. Najbardziej aktywne są: Stowarzyszenie Promocji Dziedzictwa Kulturowego Powiatu Węgrowskiego i Naturalnych Metod Leczenia „Wiano”.

Wiele gmin organizuje w okresie letnim obchody „Dni Gminy”, które mają charakter festynów plenerowych połączonych z występami zespołów ludowych oraz często z różnymi konkurencjami sportowymi. NLOT jest także organizatorem imprezy „Zielonych Karczew” w Karczewie i „Święta Ziemiaka”

⁸ *Koncepcja szlaków turystyczno-kulturowych...*, s. 20–26.

w Przesmykach. Opracowano również interesujące szlaki turystyczne, np. „Śladami nadbużańskich tajemnic”, „Z nurtem dzikiej rzeki”, „Nadbużańska podróż artystyczna” czy „Duchowa podróż nad Bugiem”⁹.

Uwagi końcowe

Działalność NLOT ogranicza się w większości do prowadzenia portalu internetowego służącego indywidualnym turystom i grupom zorganizowanym, szukającym motywów odwiedzenia wschodniego Mazowsza. Ukazane tam informacje pozwalają zainteresowanym osobom poznać atrakcje turystyczne regionu, dostępną bazę noclegową, gastronomiczną, oraz interesujące imprezy. W ramach promocji regionu członkowie NLOT corocznie uczestniczą także w targach turystycznych, sejmikach krajoznawczych, Forum Oddziałów Lokalnych Organizacji Turystycznych organizowanych przez Polską Organizację Turystyczną. Biorą udział w wystawach i promocjach Lokalnych Organizacji Turystycznych w innych miastach. Kilkuletnia działalność Nadbużańskiej Lokalnej Organizacji Turystycznej, służąca popularyzacji i promocji walorów turystycznych wschodniego Mazowsza przyczyniła się do ożywienia ruchu turystycznego. Widoczne jest to chociażby w obsłudze grup wycieczkowych przez zrzeszonych w NLOT przewodników turystycznych, które wzrosły z 9 w roku 2009 do 24 w roku 2011. Również liczba osób odwiedzających zabytkowe obiekty w regionie oraz uczestniczących w okolicznościowych imprezach z roku na rok wzrasta.

THE BUG RIVER LOCAL TOURIST ORGANIZATION'S ACTIVITIES PROMOTING TOURIST PRODUCTS OF EASTERN MAZOVIA

Summary

Eastern Mazovia is an area of great tourist interest. However, apart from bigger cities, tourism here seems underdeveloped. The Bug River Local Tourist Organization (*Nadbużańska Lokalna Organizacja Turystyczna, NLOT*) has taken care of the promo-

⁹ www.nlot.pl, 4.11.2011.

tion of tourism and culture in the region. With the support from self-government organizations it has managed to create the Bug River Internet Platform, which presents cultural heritage of Eastern Mazovia, periodic events and tourist facilities development in an attractive manner. The above is useful for tourists seeking tourist information. NLOT took an interesting initiative to create remarkable tourist trails, such as “Following white waters” or “A spiritual journey along the Bug River”. The said organization has been recognized and awarded by regional authorities several times already.

Translated by Dorota Winter